

ἀπὸ τὰ μιὰ τοῦ ρακόντου εἶχε κοιμηθεῖ· τὸ ἴδιο ἔκανε κι ὁ μπάριμπα Στεφανής.

Ὁ μαστὸρ Ἀντώνης ὁ πολυλογὰς δὲ θύμωσε γι' αὐτό, κ' ἔοτερα δὰ δὲν τοῦχε συμβεῖ γιὰ πρώτη φορά, καὶ γι' αὐτὸ ἀρκέστηκε νὰ πεῖ :

— Ἐγὼ τὰ ρακοντάριζα τοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ περάσει ἡ ὥρα του ὥσπου ν' ἀναστηθεῖ.

(Κ' ἔγειρε, σὰν καὶ τοὺς δυνὸ συντρόφους του στὴν ἄλλην ἄκρη τοῦ γονατιστηριοῦ.

Σύρα.

ΚΥΡΟΣ ΦΙΛΩΜΗΛΑΣ

ΠΑΛΑΜΑΣ

«...Ἡ Εὐτυχία νὰ σᾶς δῶ μεγάλο, νὰ σᾶς δῶ μ' ἓνα στεφάνι στὸ χέρι, πολὺ ψηλά, ἀπάνω στὸ κωδωνοστάσι μιᾶς ἐκκλησιάς,...

(Ἰλδα, Ἀρχιτέκτονας Σόλνες—Ἰψεν)

Ἀπάνου στὸ κωδωνοστάσι,
Τὸ πάλλευκο ποὺ ἔχω χτισμένο,
Θὰ θάνω τῶρα τὸ στεφάνι
Τῆς δάφνης, χρυσοδουλεμένο.

Τὴν ἀργυρόχηνη καμπάνα
Χαρούμενα θὲ νὰ χτυπήσω,
Καὶ μὲ τοὺς γιορτινοὺς μου πόθους
Τὴν ἐκκλησιά θὰ πλημμυρίσω.

Κ' ἔξω θὲ νᾶβρω, στὸ προαύλι,
Μ' ἄνθια τῆς πασκαλιάς κι ἀγρίλι,
Ἐσὲ προσιμενοτίας, ὦ Τέχνη,
Συντροφεμένη ἀπ' τὸν Ἀποίλη.

Μὲς στὸ ναὸ φκοπιτυμένοι
Οἱ ὠραῖοι Ρυθμοὶ θὰ λειτουργήσουν,
Καλλιόρμα τὰ Ἰδανικά τὸν
Μελωδικὰ θὰ σ' ἀνυμνήσουν.

Κ' οἱ σκέφες μου, τὰ καρδιοχτύπια,
Χαρὲς, παιδοῦλες καὶ μεγάλες,
Ὅλες μαζί, σὰ μ' ἓνα σῆμα,
Θὰ δροσιοτοῦν ἀπ' ἄγιες σιτάλες.

Κ' ἔπεπα σὺ θὰ προχωρήσεις
Μπροστὰ σὲ μαρμαρένια στήλη,
Καὶ θὰ χαράξεις τ' ὄνομά μου
Μὲ τῶν Αἰώνων τὸ κόντηλι.

Ἀπάνου στὸ κωδωνοστάσι,
Τὸ πρίντιλο, ποὺ ἔχω χτισμένο,
Ἐβανά τ' ἄχρατιο στεφάνι
Τῆς δάφνης, χρυσοδουλεμένο.

Ἀλεξάνδρεια.

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Η ΒΡΟΧΗ

Εἶναι νύχτα· βροχὴ
ἔξω πέφτει, χαλάει·
μιὰ χαμένη ἐποχὴ
μοῦ θυμίζει ὅσο σιάζει.

Μιὰ χαμένη ἐποχὴ,
ποὺ μᾶς ἔβρισκες μόνους,
κ' ἐτραγοῦδα ἡ βροχὴ
τοὺς σμιγμένους μας πόθους.

Τότε, ἐρχόσουν χλωμὴ
καὶ μὲ λόγια ποὺ σβήναι,
τὸ γυνὸ σου κορμὶ
τὰ φιλιὰ μου τὸ νύναν !

Τώρα, πέφτει ἡ βροχὴ·
κάθε φῶς, πάλι, σβήναι
καὶ σβηστή μιὰ ἐποχὴ
μόνος τῶρ' ἀναστήνω.

Κ' ἐνῶ πέφτει, πηδᾷ
μέσ στὸ δρόμο — φαντάσου,
μοῦ θυμίζει, κρυφά,
τὰ γοργὰ θήματα σου !

Τ. ΜΑΛΛΑΝΟΣ

Η ΚΟΙΝΗΓΝΩΜΗ

ΤΑ ΣΥΚΑ, ΣΥΚΑ

Φίλε Νουμά,

Προχθὲς τὸ πρωτὶ, στὴν ἐθνικὴ μας γιορτῆ, ὁ διοικητὴς μας μᾶς εἶπε δημορφα κι ἀληθινὰ ἐμπνευσμένα λόγια γιὰ πατρίδα καὶ γιὰ πόλεμο. Ἄν καὶ, ἀπὸ ἰδιοσυγκρασία εἶμαι εἰρηνοφιλος, κ' ἔχω, σὰν φεντοσοσιαλιστῆς, τὴν ἀδυναμία, νὰ θεωρῶ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους ἀδέρφια μου, δὲν μπορῶ νὰ σοῦ τὸ κρύψω πὼς τὰ λόγια τοῦ διοικητῆ μας μὲ κατασπυκνήσανε, γιὰτὶ βγήκανε μέσα ἀπὸ πῆν ψυχὴ του, γιὰτὶ τὰ πίστευα. Ὅχι κούφιες ρητορείες καὶ συνθηματικές παπαρδέλες. Λόγια σωστά, σταράτα, ζουμερά.

Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, Νουμά μου, τὰ λόγια σου τᾶβρισκα δικιολογημένα, τίμα. Σὰν τίμιος ἄντρας μίλησε. Σὰν ἄντρας ποὺ διάλεξε μόνος του τὸ ἐπάγγελμά του καὶ ἔχει ἐπίγνωση ποιά εἶναι ἡ ἀποστολὴ του. Σπούδασε, γιὰ νὰ πολεμήσει. Πῆρε γὰλόνια καὶ μισθοὺς, γιὰ νὰ πολεμήσει. Πῆρε παρῶσημα, γιὰ νὰ πολεμήσει. Ἄν δὲν ἤθελε τὸν πόλεμο, ἂν στενοχωριότανε κι αὐτὸς σὰν καὶ μένα, ποὺ μὲ ἀναγκάσανε νὰ φορέσω τὸ χακὶ καὶ θὰ μὲ ἀναγκάσουν αἴθριο νὰ σκοτώσω, δὲ θὰ εἶτανε σὲ τάξη μὲ τὴ συνείδησή του κτλ. κτλ. κτλ.

Ὅπως ὁ διοικητὴς μας, εἶτοι κι ὄλοι οἱ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ, ποὺ συνεπαίρνονται ἀπὸ πολεμικὸ μένος, ξαφνιάζονται ἂν τύχει κι ἀκούσουν κανένα χωριάτη ἢ κανέναν ἀνθρώπο τοῦ λαοῦ νὰ βαρυνγομάει γιὰτὶ πονεὶ σηκώσανε ἀπὸ τὴ δουλιὰ του κι ἀπὸ τὶς οἰκογενειακὰς του φροντίδες καὶ τὸν στέλνοντες νὰ πολεμήσει. Ἄν γινότανε ἓνα σύνταγμα ἀπὸ

συνταγματάσχηδες ή μιὰ μεροληψία από κατώτερους αξιωματικούς,, όλοι θά χερσοκροτούσανε και θνά λέγανε :

—Οί άνθρωποι πάνε να έξασκήσουν τὸ ἐπάγγελμά τους!

Μὰ ἐγὼ ὁ γιωχὸς οἰκογενειάρχης ; Ἐγὼ ὁ βιο-

παισιότης; Ἐγὼ ὁ εἰρηφρόγιος, ὁ δευλόγητος ἄνθρωπος, ποὺ οὔτε κόττα ἔσφαξα ποτέ μου, πὼς θὲς νὰ ἐνθουσιαστῶ με πολέμους και νὰ ζητωκραυγάσω γιά...;

Κλάψε με, Νουμά μου, κλάψε με... .

Διὰς σου ΠΑΛΙΟΤΟΜΑΡΟΣ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΘΑ

Στὴν προχθεσινὴ συγκέντρωση τοῦ «Σύνδεσμου τῶν Ἑλληνίδων ἐπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς Γυναικός» ὁ κ. Γ. Μαριδάκης ἀσχολήθηκε με τὸ θέμα τοῦ ἥου ἄνθρον τοῦ γενικοῦ προγράμματος τοῦ Σ. Ε. Α. Γ., τὴν ἀναζήτηση τῆς πατρῴτητας και τῆς ἐξ αἰτίας τῆς ὑποχρέωσης τοῦ πατέρα ἀπέναντι μητέρας και παιδιοῦ.

Ἀὲ γαυτάζομαι νὰ ἑπάρχει ἄνθρωπος διανοούμενος, ποὺ νὰ μὴ συλλογίστηκε, λίγο ἢ πολὺ, τὴ θέση τῶν νόθων παιδιοῦ ποὺ μέσα στὴν κοινωνία, ποὺ πολιτισμένη θέλει νὰ λέγεται, ἀποτελοῦν στίγμα ζωητῶν στὸν πολιτισμὸ τῆς, με τὴν ξεχωριστὴ καταδικωμένη κοινωνία, ποὺ σχηματίζουνε καὶ δυοτυχημένα αὐτὰ πλάσματα.

Σήμερα, ποὺ κάθε τοῦχος φυλακῆς ζητᾶμε νὰ σωριαστέι, ποὺ κάθε ἀλυσίδα πρόληψης γυροῦμε νὰ σπάσει, με ἀλλιώτικο μάτι βλέπουμε τὴ θέση τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἐρωτεύονται χωρὶς τὴ συγκατάθεση τοῦ γαμοῦ νόμου, και μ' ἀλλιώτικο μάτι πρέπει νὰ δοῦμε τὰ παιδιὰ ποὺ οἱ τέτοιοι ἐλεύθεροι γάμοι παρουσιάζουνε. Κι ἂν γιὰ πολλοὺς σημερινὸς κοινωνικοὺς λόγους πρέπει νὰ ἀνεχόμεστε ἀκόμα μερικὰ δευμά και νὰ κρίνουμε οὐ σφάλμα τὴν ἐλεύθερη ἐνωση δυὸ ἀνθρώπων ποὺ, ξαίροντας τὴ σκληρότητα τῶν νόμων και τὶς σημερινὲς συνθήκες τῆς ζωῆς, ἐνεργοῦν ἐναντιὰ τοῦς, πὼς γίνεται με τὴν ἴδια λογική νὰ κοῦνουμε νὸ ἀνεύθυνο παιδί, ποὺ βρισκεται ἄξια νὰ μέσα στὸν κόμπο χωρὶς γονεῖς, ντροπισωμένο γιὰ τὴ γέννησή του, παραμερισμένο ἀπὸ ὅλους ; Και τί πρέπει νὰ περιμένουμε ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ποὺ, ἀντὶς ἀγάπη, τὸν προσηδέγεται στὴ ζωὴ ἢ ἐγκαταλείπει, ἢ ἀποστραφῆ, ἢ καταδικῆ τῆς κοινωνίας; Και πὼς νὰ μὴ λουγᾶξει στὴν καρδιά τοῦ ἄδικα σιγματομένου παιδιοῦ κάθε κακὴ ὀσμὴ, πὼς νὰ μὴν ξεπνήσει σιγνὰ μέσα του μῖσος ποὺ εἶναι ἔτοιμο νὰ καλιώσει ὀλάχεση τὴν ἀνθρωπότητα γιὰ νὰ τὴν πρίξει; Πέσα ἀπ' αὐτὰ τὰ νόθα παιδιὰ θὰ μᾶς ἔδιναν κἀλοὺς πολίτες, ἴσως κ' ἐξαιρετικὰ τῆς κοινωνίας πολιτισμετα, ἂν ἡ ἴδια ἢ κοινωνία τοὺς φερνόντανε ὄχι σὰ μητροιά, ἀλλὰ σὰ μάνα, δείχνοντας φιλοστοργία ποὺ θὴν τὰ δεχότανε στὴ γέννησή τοῦς, γιὰ νὰ τοὺς ετοιμάσει πὴ ζωὴ, τουλάχιστο ἀπαλλαγμένη ἀπὸ τὴν ἄδικη ντροπὴ και τὴν καταδικῆ ;

Ὁ Σ.Ε.Α.Γ. νιώθοντας τὸ ἄδικο αὐτὸ ποὺ γίνεται και στὴν Ἑλλάδα, θέλησε νὰ ἐργαστέι γιὰ νὰ τὸ διορθώσει. Πένοι εἶχε ποικαλέσει συζήτηση ἀπὸ εἰδικὸς ἐπιστήμονες γιὰ νὰ φωτιστέι ὁ ἴδιος σὸ τί θὰ εἶταν ὀρθοτὸ νὰ γίνει και σὶν τόπο μας, ποὺ

νὰ μπορεῖ, με τὶς τωρινὲς κοινωνικὲς συνθήκες και ἀντίληψες, νὰ πραγματοποιητέι. Κ' ἐπειτα ἀπὸ τὴ συζήτηση, ὁ Σύνδεσμος, ἀποκρυσταλλώνοντας τὶ συμπεράσματα, παρακάλεσε τὸν κ. Μαριδάκη νὰναλλάξει νὰ ἐπεξεργαστέι προσχέδιο νόμου ποὺ θὰ τὸν νιοθετοῦσε ὁ Σύνδεσμος και θὰ τὸν ὑπέβαλε στὴ Βουλὴ και θὰ ζητοῦσε γὰ ψηφιστέι. Ἀπὸ τὸ προσχέδιο νόμου ἀνάπτυξε τὴν περρασμένη Δευτέρα ὁ κ. Μαριδάκης, μωροστὰ ὁ ἕνα περὶ και φωτισμένο ἀκροαστήριο.

Πρὶν τὸ ἐκθέσει, ἔκανε ἐπισκόπηση τῶν νομοθεσιῶν τῶν διωφόρων Κρατῶν, ἀνωγοικὰ με τὸ θέμα του. Μᾶς εἶπε πὼς σὶν 180 αἰῶνα ἐπιτυλίχκε στὴ Γαλλία ἢ ἀναζήτηση τῆς πατρῴτητας, ὁπότε, ὁσπερα ἀπὸ τὴν ἀπόδειξὴ τῆς, ἢ ἐγκαταλειμμένη ἄδικα μητέρα ἔχειρε τὰ ἴδια δικαιώματα γυναικὺς ποὺ διαζεύχτηκε ἀπὸ ὑπαιτιότητα τοῦ ἀντροῦς.

Στὸ 19ο ὄμως αἰῶνα ἢ ἀναζήτηση αὐτὴ ἀπαγορεύτηκε σὲ ὄλη τὴν Ἑυρώπη γιὰ λόγους πολλοὺς, ὁπὼς τὸ δυσκολοαπόδειχτο τῆς πατρῴτητας, τὸ κοινωνικὸ σκάνταλο ἢ ἢ ἴδου τῆς ἐκποστήριξης ποὺ νόμιμο γάμου με τὸ μέσο τῆς τιμωρίας τῆς γυναικὺς ποὺ ἐλεύθερα παραδίνεται σὶν ἄντρο. Κατὰ τῆς ἀπαγόρευσης κηρύχτηκε ὁ συντάχτης τοῦ Ἑλβετικοῦ Κώδικα, Χοῦμπερ, σιγνίζοντας τὴ γνώμη του σὶν προῖπάδση σύμβουσις μεταξὺ τοῦ ἄντρο και τῆς γυναικὺς.

Νεώτερες νομοθεσίες, ὁπὼς ἢ Νορβηγικὴ, ἢ Γερμανικὴ, ἢ Ἑλβετικὴ, ἢ Γαλλικὴ, ἐπιτρέπουν τὴν ἀναζήτηση τῆς πατρῴτητας, βοηθώντας τὴ μητέρα, προστατευόντας τὸ νόθο παιδί ποὺ, μετὰ τὴν ἀπόδειξη, ἀποχτᾶ τὸ δικαίωμα τῆς διατροφῆς του ἀπὸ τὸ κλοπατῆ πατέρα, ἢ τὴν ἐξίσωσή του με τὸ νόμιμο παιδί, σύμφωνα με τὶς εἰδικὲς κάθε γορὰ περιπτώσεις και τὴν εἰδικὴ κάθε Κράτους νομοθεσία.

Μόνο σὶν Ἑλλάδα ἔβεινε πῶσο τὸ σημαντικὸ τοῦτο ζήτημα, και γι' αὐτὸ ὁ κ. Μαριδάκης, ἐγκαιριάζοντας τὴ συζήτηση τοῦ θέματος, ἔκανε τὴν εἰσγωγὴ του, προτεινόντας τὸ προσχέδιο νόμου γιὰ τὴν προστασία τῆς μητέρας και τοῦ νόθου παιδιοῦ, σὶν ἄσθη τοῦ ὁποίου, ὁπὼς σιγοπτικὰ ἀναφέρω, ἀναλόγως με τὶς περιστάσεις, σύμφωνα με τὶς ὁποῖες γεννήθηκε τὸ παιδί, ἀπαγωγή λόγου χάρη, ὁπόσχηση γάμου, παρεδικῆ ἢ παρατεταμένη σχέση τῶν γονέων, και ἄλλα, δίνεται σὶν μητέρα δικαίωμα ἀγωγῆς και τὸ πατέρα, ἀπαίτηση διατροφῆς τῆς, ἀκόμα και ἀπαίτηση χρηματικῆς ἀποζημίωσης, ὁποχρέωση ἀναγνώρισης τοῦ παιδιοῦ ὡς γνήσιου, διατροφῆ και ἐκπαίδευσῆς του, κληρονομικὰ δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ ἀπέναντι τοῦ πατέρα.

Μετὰ τὴν ἀναγνώριση τοῦ παιδιοῦ, ὡς γνήσιου, ὁπότε, ἀρχίζει ἢ ἐνάσκηση τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, μπορεῖ τὸ δικαστήριο, ἂν ἢ ἐξουσία αὐτὴ ἀποδειχνε-